

INTERNATIONAL SCIENTIFIC
PERIODICAL JOURNAL

THE EUROPEAN ASSOCIATION OF PEDAGOGUES AND PSYCHOLOGISTS "SCIENCE"

"THE UNITY OF SCIENCE"

"THE UNITY OF SCIENCE"

VIENNA, AUSTRIA, OCTOBER, 2016

THE EUROPEAN ASSOCIATION OF PEDAGOGUES AND PSYCHOLOGISTS "SCIENCE"

MONOGRAPH

Mrs Margarita Daver, Mrs Tatiana Miheeva
COMMUNICATION STRATEGIES
OF DISCOURSE IN TEACHING OF
FOREIGN LANGUAGE DIALOGUE - p. 165

VIENNA, AUSTRIA

October, 2016

EUROPEAN ASSOCIATION OF
PEDAGOGUES AND PSYCHOLOGISTS

“SCIENCE”

International scientific periodical journal

"THE UNITY OF SCIENCE"

Vienna, Austria, 2016

Single photocopies of single chapters may be made for personal use as allowed by national copyright laws. Permission of the Publisher and payment of a fee is required for all other photocopying, including multiple or systematic copying, copying for advertising or promotional purposes, resale, and all forms of document delivery. Special conditions are available for educational institutions that wish to make photocopies for non-profit educational classroom use. Permission of the Publisher is required for all other derivative works, including compilations and translations. Electronic Storage or Usage Permission of the Publisher is required to store or use electronically any material contained in this work, including any chapter or part of a chapter. Except as outlined above, no part of this work may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without prior written permission of the Publisher.

International scientific professional periodical journal "THE UNITY OF SCIENCE" October, 2016 /
publishing office Beranových str., 130, Czech Republic – Prague, 2016; p. 167 C. 750

"The Unity of science" is the international scientific professional periodical journal which includes the scientific articles of students, graduate students, postdoctoral students, doctoral candidates, research scientists of higher education institutions of Europe, Russia, the countries of FSU and beyond, reflecting the processes and the changes occurring in the structure of present knowledge. It is destined for teachers, graduate students, students and people who are interested in contemporary science.

The editorial board

Alexander Pacsr
Astakhov Vladimir
Batsyleva Olga
Buriak Alexander
Emma Kahl
George Berins
Georgieva Sonia
Hans Jensen
Helen Zag
Homyuk Irina
Hrechanovska Olena
Ilyina Ekaterina
Ivanova Svetlana
Ivanova Zoya
Jakob Haberzettl
Kaydalova Lydia
Kovtun Elena
Logvina Svetlana
Lokhvitskaya Lyubov

Lucius Calle
Lukas Adlerflycht
Lyakisheva Anna
Marek Szymanski
Mariusz Bashinsky
Matra Lentz
Matthias Haenlein
Mukanova Sulesh
Nicholas Shadrin
Patrick Schuppe
Petkova Ekaterina
Petruk Vera
Prokofieva Olesya
Rymarenko Nataliya
Sergienko Konstantin
Sophia Lai
Stanislaw Krauchensky
Stetsenko Iryna
Vaskes Abanto Hesus Estuardo

Designed by Mr. D. Heisenberg

Publishing office Beranových str., 130 of.37, Prague, Czech Republic, 2016
www.eapps.info

© 2016 The European Association of pedagogues and psychologists Science", Vienna, Austria
© 2016 Article writers
© 2016 All rights reserved

COACHING SUPPORT PROFESSIONAL SELF-DETERMINATION OF FUTURE NURSES AS TECHNOLOGY INNOVATION ACTIVITIES.....28

Konova O.V.
graduate student,
Department of Pedagogy
Belgorod State National University

ANALYSIS OF UKRAINIAN AND TURKISH MODELS OF TEACHER PREPARATION.....31

Kucuk Dzhamilya
Postgraduate at the Department of Pedagogy
Zhytomyr Ivan Franko State University

APPLYING "METHOD OF SOCRATES" AT WORKSHOPS IN HIGHER EDUCATION FOR MEDICAL STUDENTS AND ITS MODIFICATIONS.....36

Lopushynska I.V.
PhD, assistant professor
Department of Bioorganic and Biological
Chemistry and Clinical Biochemistry
Higher State Educational Establishment
of Ukraine "Bukovinian State Medical University"

GENDER FEATURES OF PROCESSES OF SOCIAL AND PSYCHOLOGICAL ADAPTATION OF STUDENTS OF 7 CLASSES OF MIDDLE SCHOOL.....39

Mikheev A. A.
PhD, associate professor, Department
of microbiology and virology Higher State
Educational Establishment of Ukraine
„Bukovinian State Medical University"

Mikheeva A.V.
biology teacher of the highest
category, the teacher methodist
comprehensive school
I-III №5

SPEECH ACTIVITY AS LINGUODIDACTIC CATEGORY.....42

Pavlenko O. M.
lecturer
Language teaching department for foreign students
National Technical University of Ukraine
"Kyiv Polytechnic Institute"

HOMO INTERNETICUS AND THE BOOK: IS IT POSSIBLE TO PEACEFUL COEXISTENCE?.....48

Palkin V.A.
Candidate of historical sciences, associate
professor
Associate professor of the Chair of philology, social
and humanities sciences «Academy of Continious
Education»

Taranukha S.V.
Competitor of rank of candidate
of pedagogical sciences,
Donetsk National medical university

THE SYSTEM OF EXERCISES ON TEACHING FUTURE NAVIGATORS HOW TO READ SAILING DIRECTIONS IN ENGLISH.....52

Primina N. N.
English Teacher at the English Language
Chair National University
«Odessa Maritime Academy»

UDC 159.922.6/7:373.5.091

GENDER FEATURES OF PROCESSES OF SOCIAL AND PSYCHOLOGICAL ADAPTATION OF STUDENTS OF 7 CLASSES OF MIDDLE SCHOOL

ГЕНДЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОЦЕСІВ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ АДАПТАЦІЇ УЧНІВ 7-Х КЛАСІВ СЕРЕДНЬОЇ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ШКОЛИ

Mikheev A.A.

*PhD, associate professor, Department of microbiology and virology
Higher State Educational Establishment of Ukraine
„Bukovinian State Medical University”*

Mikheeva A.V.

*biology teacher of the highest category,
the teacher methodist
comprehensive school
I-III №5, m. Chernivtsi*

Міхєєв А.О.

*к.б.н., доцент кафедри мікробіології та вірусології
ВДНЗ України
«Буковинський державний медичний університет»*

Міхєєва Г.В.

*вчитель біології вищої категорії,
вчитель методист
Загальноосвітньої школи I-III ступенів №5,
м. Чернівці*

Abstract. The article highlights the results of a study of personal adaptation of students 7 classes of secondary school depending on the sex of respondents. It is shown that in women 12 years of age the general level of adaptation, emotional stability, communicative and moral and ethical normativity significantly higher than similar indicators in boys. However, boys aged 12 are more prone to aggression, manifestations of deviant behavior and less adapted general.

Keywords: adaptation, adaptive capacity, adolescents, sex, high school.

Анотація. У статті висвітлено результати дослідження особистісної адаптації учнів 7-х класів загальноосвітньої школи залежно від статі опитуваних. Показано, що у дівчат 12-річного віку загальний рівень адаптації, емоційна стійкість, комунікативність та морально-етична нормативність суттєво вищі від аналогічних показників у хлопчиків. Водночас, хлопчики у віці 12 років більше схильні до агресії, проявів девіантної поведінки та менше адаптовані в цілому.

Ключові слова: адаптація, адаптаційний потенціал, підлітки, стать, середня школа.

Вступ. Стан розвитку суспільства, складні соціально-економічні умови в Україні, проблеми взаємовідносин породжують різноманітні проблеми, у тому числі і психологічні та педагогічні. Все це знаходить своє відображення у формуванні особистості підлітків [1]. У віці 12-14 років важливе значення для розвитку особистості мають процеси самоідентифікації, самосприйняття, та самоконтролю [2]. Саме для цього вікового періоду багато вчених виділяють особливості статевої ідентифікації підлітків, як важливої складової їх становлення у період «дорослішання» [3]. Серед таких проявів статевої ідентифікації часто є негативні психічні стани, що дестабілізують формування особистості, негативно впливають на здатність контролювати власну поведінку, пристосовуватися до умов соціуму [4]. Багато дослідників вказують на те, що бурхливий ріст і фізіологічна перебудова організму в підлітків може стати причиною тривожності, підвищеної збудливості та навіть депресії [5]. Це все в сукупності з самовизначенням може призвести до проблем їх адаптації [6].

Адаптаційні можливості є дуже важливою складовою життя кожного підлітка, адже в цей період потрібно не лише самовизначатися, але й брати на себе відповідальність за свої вчинки [7, 8]. Важливим є і соціальний аспект адаптації, який визначає пристосування до суспільства у відповідності з його вимогами і власними потребами, мотивами та інтересами [9]. Успішна адаптація школярів до нових умов навчання створює можливості для якісного оволодіння знаннями та навичками, що сприяє розвитку творчості і самореалізації [10].

Постановка проблеми. Як показав аналіз літератури, на процеси становлення особистої підлітків та їх соціально-психологічну адаптацію до умов середовища суттєво впливають вікові і статеві особливості. Відповідно, дослідження впливу віку та статі на процеси адаптації підлітків мають важливе значення для сучасної педагогічної науки. Адже це може знаходити своє відображення в самовизначенні та становленні майбутніх особистостей, при обранні майбутньої професії, пристосуванні один до одного та соціуму.

Метою нашого дослідження було вивчення соціально-психологічної адаптації учнів 7-х класів середньої загальноосвітньої школи залежно від статі.

Методи дослідження. Дослідження проводилося тестування із використанням багаторівневого особистісного опитувальника «Адаптивність» [11], який призначений для оцінки адаптаційних можливостей особистості з урахуванням соціально-психологічних характеристик особистості. Всього у опитуванні приймало участь 43 учні (23 хлопчики та 20 дівчат, середній вік 12 років) Чернівецької ЗОШ I-III ступенів №5.

Результати. Визначення рівня нервово-психічної стійкості у хлопчиків встановило, що у 13,04% є достатній рівень стійкості до стресових чинників, вони достатньо толерантні до психічних і фізичних навантажень та мають достатній рівень працездатності, у тому числі і в ускладнених умовах. У цілому достатній рівень стійкості встановлено у 13,04% учнів зі стійким рівнем працездатності у звичайних умовах, проте тривала дія стресових

чинників у цих опитаних може супроводжуватися тимчасовим погіршенням функціонального стану організму. У 30,43% з опитаних нами хлопчиків виявлено окремі ознаки нестійкості, у 8,69% опитаних – виражені ознаки нестійкості, а у 14,04% встановлено вкрай високий рівень нервово-психічної нестійкості. Ці учні мають низьку толерантність до психічних і фізичних навантажень, адаптація до нових умов у них може протікати хворобливо, з погіршенням функціонування організму, зі зниженням працездатності і навіть зривом окремих видів професійної діяльності. Разом зниження рівня нервово-психічної стійкості серед хлопчиків спостерігається у 73,9% - від незначного зниження до вкрай високого рівня нестійкості.

Аналогічний показник у опитуваних дівчаток виявив, що у 25% встановлено в цілому достатній рівень нервово-психічної стійкості, у 30% - дещо понижений рівень, 20% мають окремі ознаки нервово-психічної нестійкості, 15% - виражені ознаки нервово-психічної нестійкості, а 10% опитаних дівчаток мають вкрай високий рівень нервово-психічної нестійкості. Сумарний показник зниження нервово-психічної стійкості у дівчат складає 75% - від дещо пониженого показника до високого рівня нестійкості.

Вивчення показника комунікативного потенціалу або комунікативних здібностей у хлопчиків показало, що у 17,39% спостерігається понижений рівень комунікативних здібностей. Це може супроводжуватися значним ускладненням адаптації до нового колективу, неправильній побудові міжперсональних взаємостосунків, хворобливою реакцією на критику та недостатньою здатністю до корекції поведінки. У дівчаток аналогічний результат виявлено у 31,5%. Задовільний та середній рівень комунікативних здібностей у хлопчиків спостерігався, відповідно, у 30,43% та 26,09%. У дівчаток ці показники знаходилися на рівні 10% та 55%. Ці учні набагато легше адаптуються до нового колективу, адекватно відносяться до критики по відношенню до себе, не конфліктні у спілкуванні та здатні корекції поведінки.

Достатній рівень комунікативних здібностей було виявлено у 21,74% опитаних хлопчиків та 20% дівчаток. Такі підлітки досить швидко адаптуються у новому колективі, відносно легко пристосовуються до нових умов праці, не конфліктні, адекватно реагують на критику, корегують свою поведінку відповідно до вимог як вчителів, так і колективу в цілому. Окрім того, у 4,35% хлопчиків було встановлено достатньо високий рівень комунікативного потенціалу, чого не спостерігалось серед дівчаток.

Дослідження та оцінювання морально-етичної нормативності учнів 7-х класів різних статей виявило, що у 13,04% хлопчиків спостерігається недостатній рівень соціалізації (рис. 1). У дівчаток такого низького рівня ми не виявили. Ці підлітки характеризуються відсутністю прагнення дотримуватися загальноприйнятих норм поведінки, соціально ухвалених вимог, часто їх особисті інтереси переважають над груповими чи колективними.

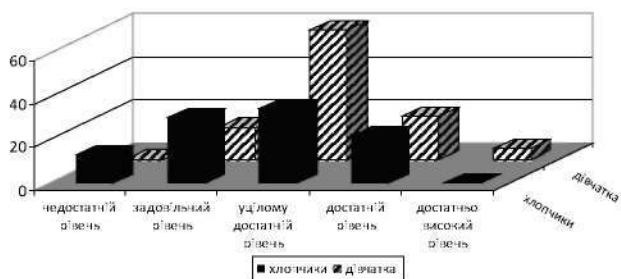

Рис. 1. Рівень соціалізації учнів 7-х класів різних статей (%).

Як видно з рис. 1 у 30,43% та 15% хлопчиків та дівчаток віком 12 років спостерігається задовільний рівень соціалізації. Тобто, хлопчики вдвічі частіше будуть недотримуватися загальноприйнятих норм поведінки, їх інтереси будуть переважати на груповими. У дівчат навпаки, вдвічі частіше, виявлявся в цілому достатній рівень соціалізації – 60% та 34,78% відповідно. Це виражається у прагненні дотримуватися загальноприйнятих норм і правил, підпорядковуватися колективним рішенням набагато частіше, ніж особистим інтересам.

Достатній рівень соціалізації встановлено у практично однакової кількості як дівчаток, так і хлопчиків – 20% та 21,74%. Такі підлітки дотримуються корпоративних вимог, у повсякденному житті групові чи колективні інтереси, як правило, переважають над особистими. І на останок – у 5% дівчат встановлено достатньо високий рівень соціалізації, чого практично не спостерігається у хлопчиків 12-ти літнього віку.

Оцінювання схильності підлітків різних статей до відхильної (девіантної) поведінки показало, що дівчата 7 класів на 100% (20 з 20 опитаних) не схильні проявляти ознаки агресії відносно оточуючих.

У хлопчиків цього ж віку відсутність схильності до девіантної поведінки спостерігалася у 78,26% опитаних – такі підлітки не тільки не проявляють ознак агресії до оточуючих, але й спрямовано орієнтуються на дотримання соціально ухвалених норм поведінки, раціонально будують взаємостосунки як з однолітками, так і старшими за віком. Проте, у частини хлопчиків – 4,35% і 17,39% встановлено як наявність окремих ознак відхильної поведінки, так і їх вираженість. Такі діти здатні до певної агресії до оточуючих, допускають порушення соціальних норм і правил, а також часто нерационально підходять до питання формування взаємостосунків із однолітками і старшими. Це може погіршувати «атмосферу» як у колективі, так і вдома.

Останній, інтегральний показник адаптації учнів 7-х класів, який підлягав вивченню – особистісний потенціал соціально-психологічної адаптації показав, що більшість дівчаток (45%) входять до групи із задовільним рівнем адаптації або низьким рівнем адаптації (45%). Решта – 10% опитаних – мають високий/нормальний рівень адаптації. У хлопчиків рівень низької адаптації складає 65,22%, задовільної адаптації 21,74% і високої/нормальної – 13,04% опитаних. Таким чином, рівень адаптації у дівчаток 12-річного віку складає в цілому 55%, а у хлопчиків - всього лише 34,78%. Це свідчить про кращу адаптованість дівчат цієї вікової категорії до зовнішніх умов середовища, вони мають вищу, ніж у хлопчиків, емоційну стійкість, менш конфліктні та агресивні по відношенню до оточуючих, хоча часто і потребують індивідуального підходу і заходів корекції з боку вчителів та батьків. Водночас, хлопчики, учні 7-х класів, більше схильні до проявів агресії, більш конфліктні та емоційно нестійкі. До них потрібно приділяти більше уваги з боку вчителів, і, особливо, батьків, у деяких крайніх випадках – потрібне спостереження у психолога з метою корекції та профілактики.

Підсумовуючи всі отримані результати тестування можна стверджувати, що у підлітків жіночої статі 12-річного віку загальних рівень адаптації, емоційна стійкість, комунікативність та морально-етична нормативність суттєво вищі від аналогічних показників у хлопчиків. Водночас, підлітки чоловічої статі у віці 12 років більше схильні до агресії, проявів девіантної поведінки та менше адаптовані в цілому.

Висновки:

1. Рівень нервово-психічної стійкості в учнів 7-х класів практично однаковий – незалежно від статі кожен четвертий здатний адекватно адаптуватися до нових умов діяльності, достатньо толерантний до

психічних і фізичних навантажень та стійкий до стресу.

2. Дівчата 12-ти річного віку частіше мають середній рівень комунікативності, ніж хлопчики цього ж віку. Водночас, у хлопчиків відмічається достатньо високий рівень комунікації, чого немає у дівчат. Це може супроводжуватися прагненням до лідерства, що характерно для підлітків цього вікового періоду, зокрема – для хлопчиків.

3. Хлопчики, учнів 7-х класів, мають переважно задовільний рівень соціалізації в колективі та суспільстві, а дівчата цього ж віку вдвічі краще адаптовані до соціуму та загальноприйнятих норм і правил.

4. Кожен п'ятий семикласник чоловічої статі має певну схильність до агресії, правопорушень та складнощів у взаємостосунках з оточуючими. Дівчата цього ж віку практично не проявляють схильності до девіантної поведінки.

5. Хлопчики 12-річного віку майже вдвічі менш адаптовані до зовнішніх умов середовища, яким може бути колектив та/або сім'я, більш схильні до проявів агресії і вимагають індивідуального підходу та заходів корекції.

Практичні рекомендації і застосування отриманих даних.

Виходячи з отриманих нами даних, в закладах освіти необхідно враховувати статеві особливості учнів, зокрема 12-14 річного віку, особливо при формуванні навчального та фізичного навантаження. При підборі учнів у класи слід враховувати рівень їх соціально-психологічної адаптації на основі визначення комунікативності, здатності до соціалізації, емоційної стійкості, морально-етичної нормативності та схильності до девіантної поведінки залежно від статі. Оскільки отримані дані свідчать про меншу соціально-психологічну адаптованість підлітків чоловічої статі, останні потребують більшої уваги та індивідуального підходу з боку батьків та вчителів, а при потребі – заходів корекції. Отримані дані можна використовувати у практичній діяльності вчителям середніх загальноосвітніх шкіл, штатними психологами цих шкіл, а також – батьками. Окрім того, при проведенні подальших досліджень рівня соціально-психологічної адаптації у школярів інших вікових категорій, а також студентів, слід враховувати гендерні особливості респондентів.

Список літератури.

1. Алехин А.Н., Осташева Е.И. Особенности формирования личности в подростковом возрасте как индикаторы качества образовательной среды / А.Н. Алехин, Е.И. Осташева // Психологическая наука и образование. – 2013. – №6. – С. 13-16.
2. Яновська Т.А. Особливості становлення ідентичності у підлітковому віці / Т.А. Яновська // Наука і освіта. – 2014. – №9. – С.200-204.
3. Донець А.А. Особливості формування гендерної ідентичності особистості у підлітковому віці / А.А. Донець // Молодий вчений. – 2014. – №7(10). – С. 162-164.
4. Степаненко Л. Дослідження гендерної специфіки прояву дисгармонійних емоційних станів підлітків / Л. Степаненко // Вісник Київського національного університету ім. Т.Шевченка. Сер.: Психологія. – 2014, №2(2). – С. 94-98
5. Бадмаева Б.Б. Возрастные особенности современных школьников 10-12 лет / Б.Б. Бадмаева // Образование и наука. – 2012. – №7(96). – С. 45-53.
6. Іванова В.В. Вікові особливості старшокласників / В.В. Іванова // Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні питання сучасної науки», м. Київ, 30-31 травня 2015 року. – С. 44-48.
7. Курдибаха О.М. Гендерні особливості становлення підлітків у процесі соціалізації / О.М. Курдибаха // Проблеми сучасної психології. – 2014. – №25. – С. 166-174.
8. Чистенко І.Г. Особливості адаптації учнів різних вікових груп до стресових чинників / І.Г. Чистенко // Вісник Чернівецького національного педагогічного університету. Сер.: Психологічні науки. – 2013. – №114. – С. 204-207.
9. Булгакова В.О. Рівень розвитку правової культури і соціально-психологічна адаптація підлітків / В.О. Булгакова // Наука і освіта. – 2014. – №12. – С. 77-84.
10. Горлова А.В. Особливості взаємодії / А.В. Горлова // Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету ім. Володимира Винниченка. Сер.: Педагогічні науки. – 2014. – Вип.134. – С. 81-86.
11. Маклакова А.Г. Многоуровневый личностный опросник "Адаптивность" (МЛО-АМ) / А.Г. Маклакова, С.В. Чермянина // Практическая психодиагностика. Методики и тесты. Учебное пособие. Ред. и сост. Райгородский Д.Я. – Самара, 2001. – С.549-558.

References:

1. Alekhin A.N., Ostasheva E.I. Osobennosti formirovaniya lichnosti v podrostkovom vozraste kak indikatory kachestva obrazovatel'noy sredy / A.N. Alekhin, E.I. Ostasheva // Psihologicheskaya nauka i obrazovanie. – 2013. – №6. – S. 13-16.
2. Yanov's'ka T.A. Osoblivosti stanovlenniya identichnosti u pidlitkovomu vici / T.A. Yanov's'ka // Nauka i osvita. – 2014. – №9. – S.200-204.
3. Donec' A.A. Osoblivosti formuvannya gendernoi identichnosti osobistosti u pidlitkovomu vici / A.A. Donec' // Molodij vchenij. – 2014. – №7(10). – S. 162-164.
4. Stepanenko L. Doslidzhennya gendernoi specifiki proyavu disgarmonijnih emocijnih staniv pidlitkiv / L. Stepanenko // Visnik Kijvs'kogo nacional'nogo universitetu im. T.Shevchenka. Ser.: Psihologiya. – 2014, №2(2). – S. 94-98
5. Badmaeva B.B. Vozrastnye osobennosti sovremennyh shkol'nikov 10-12 let / B.B. Badmaeva // Obrazovanie i nauka. – 2012. – №7(96). – S. 45-53.
6. Ivanova V.V. Vikovi osoblivosti starshoklasnikov / V.V. Ivanova // Materiali Mizhnarodnoi naukovo-praktichnoi konferencii «Aktual'ni pitannya suchasnoi nauki», m. Kijv, 30-31 travnya 2015 roku. – S. 44-48.
7. Kurdi'baha O.M. Genderni osoblivosti stanovlenniya pidlitkiv u procesi socializacii / O.M. Kurdi'baha // Problemi suchasnoi psihologii. – 2014. – №25. – S. 166-174.

8. Chistenko I.G. Osoblivosti adaptacii uchniv riznih vikovih grup do stresovih chinnikiv / I.G. Chistenko // Visnik Chernigiv'skogo nacional'nogo pedagogichnogo universitetu. Ser.: Psihologichni nauki. – 2013. – №114. – S. 204-207.
9. Bulgakova V.O. Riven' rozvitku pravovoi kul'turi i social'no-psihologichna adaptaciya pidlitkiv / V.O. Bulgakova // Nauka i osvita. – 2014. - №12. – S. 77-84.
10. Gorlova A.V. Osoblivosti vzaemodii / A.V. Gorlova // Naukovi zapiski Kirovograds'kogo derzhavnogo pedagogichnogo universitetu im. Volodimira Vinnichenka. Ser.: Pedagogichni nauki. – 2014. – Vip. 134. – S. 81-86.
11. Maklakova A.G. Mnogourovnevnyj lichnostnyj oprosnik "Adaptivnost'" (MLO-AM) / A.G. Maklakova, S.V. CHermyanina // Prakticheskaya psiho-diagnosticska. Metodiki i testy. Uchebnoe posobie. Red. i sost. Rajgorodskij D.Ya. – Samara, 2001. – S.549-558.

UDC 811: 378. 4 (045)

SPEECH ACTIVITY AS LINGUODIDACTIC CATEGORY

МОВЛЕННЄВА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ЛІНГВОДИДАКТИЧНА КАТЕГОРІЯ

Pavlenko O. M.

lecturer

Language teaching department for foreign students

National Technical University of Ukraine

"Kyiv Polytechnic Institute"

Metalistiv St., 5-a, Kyiv, Ukraine, 03056

Павленко О.М.

викладач

Кафедра мовної підготовки іноземців

Національний технічний університет України «КПІ»

вул. Металістів, 5-а, Київ, Україна, 03056

Abstract: Democratization and humanization of the educational system focuses on learner-oriented learning. Communication is one of its components. Speech activity is a means of realization of its basic forms. Scientists study different aspects of speech activity within communication. The article analyzes the origin of the theory of speech activity, focuses on the heterogeneity of the concepts "language" and "speech", underlines the importance of this distinction for methods of foreign language teaching. **Keywords:** language, speech, speech activity, motive, communicative need.

Анотація. Демократизація й гуманізація освітньої системи передбачає особистісно орієнтоване навчання, серед компонентів якого є спілкування. Засіб реалізації його основних форм – мовленнєва діяльність. Аспекти мовленнєвої діяльності у спілкуванні висвітлюються багатьма вченими. У роботі аналізується виникнення теорії мовленнєвої діяльності, акцентується на неоднорідності понять «мова» й «мовлення», важливості цього розмежування для методики викладання іноземної мови.

Ключові слова: мова, мовлення, мовленнєва діяльність, мотив, комунікативна потреба.

Вступ. Україна як держава, що має величезний освітній потенціал, упродовж останніх років докладає чимало зусиль для підняття свого статусу у царині підготовки кадрів для зарубіжних держав. Зокрема, законом України «Про вищу освіту» передбачається сприяння держави у міжнародному співробітництві, стратегічним завданням якого є вихід на ринок світових освітніх послуг, тому проблема якісної підготовки спеціалістів іноземного походження набуває особливого значення.

Постановка наукової проблеми та її значення. Нині особливого значення набуває особистісно орієнтоване навчання, серед компонентів якого – спілкування. Засобом реалізації його основних форм є мовленнєва діяльність.

Метою статті є теоретичний аналіз мовленнєвої діяльності як засобу реалізації основних форм спілкування. Поставлено такі завдання: розкрити механізм породження мовлення, уточнити диференціації понять «мова», «мовлення», «мовленнєва діяльність»; проаналізувати важливість цих наукових розвідок

у методиці викладання іноземної мови зокрема та української (російської) як іноземної загалом.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Упродовж багатьох років у науковій парадигмі основним об'єктом навчання мовам загалом, іноземній зокрема, була власне мовна система. Як стверджував В. Гумбольдт: «Метою викладання мови є повідомлення знань про її загальну структуру» [7:18].

Сформований у 40-50-х рр. ХХ сторіччя біхевіоризм паралельно зі структуралізмом у лінгвістиці призвів до зсуву парадигми в методиці вивчення іноземних мов з мовної системи на власне мовленнєві дії. Відомо, що біхевіоризм концентрувався на зовнішньому прояві людської поведінки, як зазначає Дж. Уотсон: «Мовлення – це дія, тобто поведінка» [20:6].

Згідно з біхевіоризмом, мова являє собою специфічну форму поведінки. Передбачається, що люди привчаються вживати певну мовну форму в ситуаціях, котрі повторюються. За цією концепцією мовна поведінка – це зумовлена зовнішніми впливами вербальна

EUROPEAN ASSOCIATION OF PEDAGOGUES AND
PSYCHOLOGISTS
“Science”

INTERNATIONAL SCIENTIFIC PERIODICAL JOURNAL
“THE UNITY OF SCIENCE”

“Science”, European Association of pedagogues and psychologists

Website: <http://eapps.info>

E-mail: info@eapps.info

Publishing office Beranových str., 130 of.37,
Prague, Czech Republic, 2016